

Utlåtande 2006:62 RII (Dnr 445-1741/2001, 328 4355/2003)

Isbana på Norra Latins skolgård

Motion av Viviann Gunnarsson (mp) (2001:73)

Konstfrusen isbana i Vasaparken

Skrivelse av Anders Broberg och Ewa Samuelsson (båda kd)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2001:73) av Viviann Gunnarsson (mp) om isbana på Norra
Latins skolgård anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande
Skrivelse av Anders Broberg och Ewa Samuelsson (båda kd) angående
konstfrusen isbana i Vasaparken anses besvarad med vad föredragande
borgarråd anför.

Föredragande borgarrådet Kersti Py Börjeson anför följande.

Ärendet

Viviann Gunnarsson (mp) har i motion (2001:73) (*bilaga 2*) föreslagit att staden ska anlägga en isbana på Norra Latins skolgård. Motionären anser att staden behöver profilera sig som en stad med roliga sysselsättningar vintertid. Vidare framhålls att den befintliga isbanan i Kungsträdgården ofta är fylld av åkare.

Anders Broberg och Ewa Samuelsson (båda kd) har i en skrivelse den 17 september 2003 till kommunstyrelsen (*bilaga 3*) föreslagit att en konstfrusen

isbana i Vasaparken ska anläggas. De framhåller att isbana i Vasaparken är mer angelägen än den befintliga banan i Kungsträdgården.

Gatu- och fastighetsnämnden har sedan dess genomfört en upprustning av Vasaparken och i detta inkluderades en konstfrusen isbana. Isbanan invigdes för åkning för allmänheten i december 2005.

Remisser

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsnämnden samt till Norrmalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret anser att ytterligare konstfrusen isyta på Östermalms IP och eventuellt i Vasaparken bör prioriteras före Norra Latins skolgård. Stadsledningskontoret framhåller att prioriteringen bör göras i de aktuella nämnderna och att motionen därmed bör anses besvarad.

Idrottsnämnden anser att Norra Latins skolgård inte är den mest lämpliga platsen för en konstgjord isbana. Idrottsnämnden anser att Östermalms IP och Vasaparken skulle vara lämpligare placeringar för en konstgjord isbana. Idrottsnämnden framhåller även att det skulle kosta c:a 10 miljoner och att dessa resurser inte finns inom nämndens ramar. Vidare framhålls att milda vintrar innebär svårigheter att anlägga främst icke konstgjorda isar.

Norrmalms stadsdelsnämnd anser att skridskobanor i Vasaparken och Observatorielunden är bättre förslag än att anlägga en sådan på Norra Latins skolgård.

Skrivelsen har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden samt till Norrmalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret anser att skrivelsen bör anses besvarad eftersom förslaget om en isbana i Vasaparken är under beredning och kommer att prövas av gatu- och fastighetsnämnden.

Idrottsnämnden framhåller att Vasaparken i gällande detaljplan är parkmark och att investeringsansvaret åvilar gatu- och fastighetsnämnden medan Norrmalms stadsdelsnämnd ansvarar för drift och skötsel. Idrottsnämnden har inte heller några ekonomiska möjligheter i nuvarande driftbudget att klara ett sådant åtagande.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade att avbryta den pågående upphandlingen och att i förfrågningsunderlaget komplettera med en anläggning för en konstfrusen isbana i Vasaparken.

Norrmalms stadsdelsnämnd anser att anläggningar av detta slag som kommer att nyttjas av många även från andra stadsdelar bör finansieras av staden

centralt. Förslaget om fördelningsnycklar på stadsmiljöområdet anses dock möjliggöra för stadsdelen att svara för anläggningens drift.

Mina synpunkter

Den idrottssatsning som Stockholms stad just nu genomför är den största på flera decennier. Satsningen innebär bland annat anläggandet av konstgräsplaner, upprustning av idrottsplatser och byggande av flera idrottsanläggningar. Under mandatperioden investeras över 700 miljoner kronor för att bygga bort dagens stora brist på idrottsanläggningar.

Upprustningen av Vasaparken kan säga vara en del av denna satsning. Det är mycket glädjande att den konstfrusna isbanan i Vasaparken kommit till stånd. Det är också glädjande att den positivt bidrar till stadsmiljön och redan börjat användas flitigt.

Det är angeläget att den begränsade idrottsmark som finns i innerstaden nyttjas så mycket som möjligt. Den omfattande satsning som skett på konstgräsplaner är ett gott exempel på detta. Anläggandet av konstgräs innebär att planen får god spelarkomfort samtidigt som planen kan användas många timmar om dygnet och en stor del av året. Det som är särskilt glädjande i fallet med Vasaparken är att parken nu kan nyttjas för idrottsliga ändamål året runt. På sommaren kan konstgräsplanen användas främst för fotboll och andra bollsporter och tack vare att planen nu har försetts med slingor för att skapa en konstgjord is blir planen en fin isbana för motion och lek vintertid.

Idrottsrörelsen spelar en avgörande roll för att organisera barn och unga i olika former av idrotter, verka som förebilder och att organisera träningsverksamhet. Men som ett komplement till detta är det också av stor betydelse att barn och unga på egna villkor kan få motionera och leka i mer spontana former i sitt närområde. För dessa ändamål kommer isbanan i Vasaparken att spela en viktig roll.

I motionen från Viviann Gunnarsson föreslås att en isbana anläggs på Norra Latins skolgård. Då det råder brist på isbanor för nöjesåkning kan ytterligare naturis vara ett bra sätt att stimulera spontanidrott på. Den samlade bedömningen under remissbehandlingen var dock att Vasaparken var en bättre placering än Norra Latins skolgård. Det är glädjande att Vasaparkens isbana nu är på plats men trots detta finns anledning att överväga ytterligare isbanor i innerstaden.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2001:73) av Viviann Gunnarsson (mp) om isbana på Norra Latins skolgård anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

Skrivelse av Anders Broberg och Ewa Samuelsson (båda kd) angående konstfrusen isbana i Vasaparken anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför.

Stockholm den 22 februari 2006

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Kersti Py Börjeson

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande.

Det är glädjande att socialdemokraterna efter många turer slutligen landat i behovet att anlägga en konstfrusen isbana i Vasaparken. Kristdemokraterna har länge arbetat för en upprustning av Vasaparken och det är därför glädjande att majoriteten till slut tog sitt förnuft till fånga och satsade på en riktig upprustning. Den konstfrusna banan i Vasaparken som nu är på plats är ett mycket positivt inslag i parken.

ÄRENDET

Viviann Gunnarsson (mp) har i motion (2001:73) (*bilaga 2*) föreslagit att staden ska anlägga en isbana på Norra Latins skolgård. Motionären anser att staden behöver profilera sig som en stad med roliga sysselsättningar vintertid. Vidare framhålls att den befintliga isbanan i Kungsträdgården ofta är fylld av åkare.

Anders Broberg och Ewa Samuelsson (båda kd) har i en skrivelse till kommunstyrelsen (*bilaga 3*) föreslagit att en konstfrusen isbana i Vasaparken ska anläggas. De framhåller att isbana i Vasaparken är mer angelägen än den befintliga banan i Kungsträdgården.

Bakgrund

Vivann Gunnarsson (mp) förslog 2001 i en motion att en isbana skulle anläggas på Norra Latins skolgård. Flera remissinsatser ansåg att det var angeläget med ytterligare isbanor men att den föreslagna placeringen inte var den bästa. Bland annat lyftes Vasaparken som en alternativ placering.

Norrmalms stadsdelsnämnd ansåg att de inte hade resurser till drift av både Kungsträdgården och en ny isbana i Vasaparken. Detta innebar att gatu- och fastighetsnämnden beslutade den 11 mars 2003 att genomföra en upprustning av Vasaparken med bl.a. ombyggda entréer, ny belysning, ombyggd lekpark och en ny konstgräsyta till en beräknad kostnad om ca 21 mnkr. I denna upprustning fanns isbanan inte med.

När frågan sedan ånyo behandlades utav Norrmalms stadsdelsnämnd ansåg de att anläggningar av detta slag som kommer att nyttjas av många även från andra stadsdelar bör finansieras utav staden centralt. Dock gjorde de bedömningen att fördelningsnyckeln för stadsmiljöområdet skulle möjliggöra för stadsdelen att svara för anläggningens drift.

Därefter beslutade gatu- och fastighetsnämnden att upprustningen av Vasaparken även skulle inkludera en konstgjord isbana som skulle kombineras med den sedan tidigare beslutade konstgräsplanen. Isbanan invigdes för åkning för allmänheten i december 2005.

REMISSER

Motionen av Viviann Gunnarsson (mp) har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsnämnden samt till Norrmalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 5 april 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att förslaget kan vara av intresse, men anser i likhet med idrottsnämnden att mer konstfrusen isyta på Östermalms IP och eventuellt konstfrusen is i Vasaparken bör prioriteras före Norra Latins skolgård. Det är även mycket viktigt att kostnadsaspekterna noga beaktas och att eventuell utökning av konstfrusen is genomför inom idrottsnämndens samt stadsdelsnämndens budget. Det är således dessa nämnder som bör göra prioriteringen av vad som skall genomföras.

När det gäller förslaget om skridskoskola bedriver skidskoalliansen och Friskis & Svettis utlåningsverksamhet av skridskor till allmänheten. Det är troligt att dessa föreningar, liksom bandyföreningar, skulle kunna anordna skridskoskolan på Östermalms IP eller i Vasaparken.

Stadsledningskontoret anser att motionen kan anses besvarad med vad som anförts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Idrottsnämnden beslutade den 20 februari 2002 att bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande av den 11 januari 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen konstaterar att de senaste årens vintrar har varit milda vilket inneburit svårigheter med att spola upp skridskobanor. Svårigheterna gäller i synnerhet naturisbanor men även konstfrusna isbanor. I innerstaden finns tre specifika konstfrusna isbanor för allmänheten, Eriksdals bollplan, Medborgarplatsen och Kungsträdgården. Förutom dessa tre konstisbanor för allmänheten finns ytterligare konstisläggningar på idrottsplatser i innerstaden; Zinkensdamms IP (bandy, ishockey och konståkning), Östermalms IP (ishockey, konståkning och rundbana för skridsko). Idrottsplatserna kan nyttjas av allmänheten på fastställda tider under vintersäsong.

Sommaren 2002 kommer kylaggregatet till Kungsträdgårdens konstfrusna isbana att bytas ut för att ersätta freon som köldmedel till en ammoniakläggning av samma typ som finns på andra anläggningar vilket garanterar fortsatt drift.

Investeringskostnaderna torde för en helt ny konstfrusen anläggning på Norra Latins skolgård med kylaggregat, ispist, isskötselmaskin etc. uppgå till ca. 10 Mkr. Därutöver tillkommer den årliga driftkostnader om ca 1,5 Mkr.

Förvaltningen instämmer med motionären att efterfrågan finns för att anlägga fler konstfrusna isytor för allmänhetens möjligheter till motion likväl för föreningars behov av fler istider. Lämpliga ytor att anläggas med konstis är enligt förvaltningen Vasaparken och en utökning av isytorna på Östermalms IP.

Befintlig grönyta i Vasaparken är mycket lämplig att iordningställas med konstfrusen is för allmänhet och exempelvis knatteverksamhet i förening. På sommaren vore det idealiskt om konstgräs kan erbjudas för bl.a. fotbollsverksamheten i innerstaden.

Östermalms IP planeras att på sikt få mer konstfrusen isyta än nuvarande rundbana för skridsko och ishockeybana. Förvaltningen redovisade i ett särskilt ärende, ”redovisning av programarbete och kostnadsbedömning avseende utvecklingen av Östermalms IP”, daterat 2000-11-20, ett förslag till utveckling av Östermalms IP inklusive anläggande av en ny konstfrusen bandybana.

Förvaltningen prioriterar ett utbyggt Östermalms IP och konstfrusen is i Vasaparken före konstfrusen bana på Norra Latin.

Det bör också påpekas att det under det aktuella området finns ett av Stockholm Parkering AB anlagt garage. Detta kan medföra problem med anläggande och drift av en konstisbana.

I sammanhanget kan slutligen nämnas att skridskoalliansen och Friskis & Svettis bedriver utlåningsverksamhet av skridskor till allmänheten. Dessa föreningar, liksom bandyföreningar, kan säkerligen anordna skridskoskoleverksamhet i Vasaparken eller på ett Östermalms IP med nya anlagda isytor.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att som svar på motionen om konstfrusen skridskobana på Norra Latins skolgård åberopa föreliggande tjänsteutlåtande.

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade den 19 juni 2002 att bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 6 juni 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Motionären synes eftersträva en centralt belägen isbana för olika åldrar etc. En skridskobana av detta slag finns redan i kungsträdgården. Stadsdelsnämnden har handlat upp driften av denna från idrottsförvaltningen. En konstfrusen isbana på Norrmalm skulle vara ett positivt inslag i stadsmiljön. Spolade banor är i hög grad beroende av vädret och krävande från driftssynpunkt. Enligt stadsdelsförvaltningen bör en konstfrusen skridskobana i Vasaparken prioriteras. Det finns även önskemål om spolad bana i observatorielunden. Förvaltningen kommer att ta fasta på motionärens förslag om skridskoskola i samarbete med idrottsförvaltningen och lämplig förening.

Såvitt är stadsdelsförvaltningen bekant är det inte staden som äger Norra Latins skolgård. Även av detta skäl förefaller detta förslag sämre än Vasaparken. Om idrottsförvaltningen skulle komma överens med fastighetsägaren om att anlägga en skridskobana där torde underhållsansvaret inte åligga stadsdelsnämnden.

Skrivelsen av Anders Broberg och Ewa Samuelsson (båda kd) har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden samt till Norrmalms stadsdelsnämnd för yttrande.

Stadsledningskontorets yttrande av den 3 februari 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Skrivelse av Anders Broberg (kd) och Ewa Samuelsson (kd) för anläggning av isbana i Vasaparken får anses besvarad med vad som anförts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

I skrivelsen anges bl.a. att gatu- och fastighetsnämnden har beslutat att inte bygga någon isbana i Vasaparken mot bakgrund av att Norrmalms stadsdelsnämnd saknar medel till drift.

Ledamöterna föreslår i skrivelsen att kommunstyrelsen skyndsamt skall hitta en lösning för att möjliggöra en konstfrusen isbana i Vasaparken.

Anläggning av isbana i Vasaparken är under beredning och kommer att prövas av gatu- och fastighetsnämnden inom en snar framtid.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade den 17 februari 2004 att bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande och handlingsalternativ nummer två och att därmed avbryta upphandling av Vasaparkens upprustning och komplettera programmet med en stor konstfrusen isbana. Samt att därutöver anföra.

Förutsättningen från gatu- och fastighetsnämndens sida, för att göra denna investering, har varit att stadsdelsnämnden åtar sig driften för anläggningen, samt även fortsättningsvis står för driften av isbanan i Kungsträdgården. Eftersom detta nu är uppfyllt är det glädjande att den konstfrusna isbanan kan bli verklighet.

Reservation anfördes av *Sten Nordin m.fl. (m)*, *Ulf Fridebäck m.fl. (fp)* samt *Mats Rosén (kd)* till förmån för kontorets förslag.

Gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande av den 30 januari 2004 har i huvudsak följande lydelse.

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämnden har efter omfattande samråd beslutat att genomföra en upprustning av Vasaparken med bl a ombyggda entréer, ny belysning, ombyggd lekpark och en ny konstgräsyta till en beräknad kostnad om ca 21 mnkr. Utvärdering av inkomna anbud pågår för närvarande. Genom politiska initiativ har frågan om anläggande av en konstfrusen isbana i parken ånyo väckts. Kontoret har i samråd med idrottsförvaltningen och Norrmalms stadsdelsförvaltning analyserat tre olika handlingsvägar:

Alt 1. Genomföra gällande beslut, d.v.s. utan konstfrusen isbana

Alt 2. Komplettera upprustningen med en stor konstfrusen isbana, vilket innebär en utökad investering om ca 10 mnkr, en ökad driftkostnad om 1,5- 2 mnkr per år, samt senareläggning av parkens upprustning om närmare ett år

Alt 3. Förbereda för en mindre framtida konstisbana, vilket innebär en utökad investering om ca 0,8 mnkr nu och en möjlig framtida mindre konstisbana till en total merinvestering om ca 5 mnkr och en ökad driftkostnad om ca 0,5 mnkr per år.

Alt 2 innebär stora tillkommande investerings- och driftkostnader och vissa tekniska risker för den framtida funktionen. Alt 3 innebär en måttlig tilläggsinvestering nu, som skapar förutsättningar för en eventuell framtida mindre konstisbana utförd med beprövad teknik.

Eftersom det finns en stark politisk vilja i staden att anlägga och driva en stor konstisbana i Vasaparken accepterar kontoret en inriktning enligt alternativ 2. Efter omprojektering återkommer kontoret till nämnden med förslag till nytt genomförandebeslut.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Roger Mogert har i skrivelse till gatu- och fastighetsnämnden, med anledning av begäran från Norrmalms stadsdelsnämnd, begärt att nämnden omprövar sitt beslut att inte anlägga en konstfrusen isbana i Vasaparken. Anders Broberg och Ewa Samuelsson föreslår i skrivelse till kommunstyrelsen (bilaga 3) att staden skyndsamt försöker finna en lösning för att möjliggöra en konstfrusen isbana i Vasaparken.

Gatu- och fastighetsnämnden beslöt 2003- 03-11 efter ett omfattande samråd att genomföra en stor upprustning av Vasaparken. Den östra delen som skall inrymma en konstgräsyta upprustas i en första etapp under 2004. Lekplatsen och den västra delen rustas upp i en andra etapp under 2005. En tredje etapp som inrymmer spegeldammen

med anslutningsytor mot Sabbatsberg ligger i en sista etapp under 2006. Total kostnad är beräknad till ca 21 mnkr.

I beslutunderlaget diskuterades även anläggandet av en konstfrusen isbana. På grund av den stora investeringen och att Norrmalms stadsdelsnämnd inte kunde garantera de höga tillkommande driftkostnaderna beslöt gatu- och fastighetsnämnden att någon konstfrusen isbana inte skulle ingå i projektet. Med anledning av nämndens beslut har kontoret genomfört en projektering och upphandling av entreprenadarbetena pågår. Anbud inkom till kontoret den 14 januari i år. Utvärdering pågår och byggstart beräknas ske i mars 2004.

Signaler har nu kommit från Norrmalms stadsdelsnämnd att det finns möjligheter att finansiera även en tillkommande drift av en konstfrusen isbana.

Analys

Med anledning av inkomna synpunkter har kontoret gjort en analys av möjligheterna att i detta skede ändra inriktningen av Vasaparkens upprustning genom att bygga en konstfrusen isbana. Se programförslag för Vasaparken.

Alternativ 1

Pågående upphandling slutförs och Vasaparkens upprustning genomförs enligt ovan nämnda tidplan.

Den efterlängtdade upprustningen av Vasaparken, som redovisats i ett flertal samråd kan genomföras nu i enlighet med nämndens beslut. En stor naturisbana kan spolans upp på konstgräsytan då de temperaturmässiga förhållandena så medger. Nuvarande investeringsram om ca 21 mnkr bedöms kunna innehållas. Driftkostnaden för naturisbanan uppgår till ca 0,1 mnkr per år

Alternativ 2

Pågående upphandling avbryts. Teknisk utredning, omprojektering, bygglovhantering och ny upphandling med en stor konstfrusen isbana under konstgräset genomförs under innevarande år.

En konstfrusen isbana om ca 2750 m² anläggs, vilket medger att en stor isbana kan erbjudas allmänheten under hela vintersäsongen oavsett temperaturförhållandena. En annan typ av konstgräs med sämre sommaregenskaper måste väljas för att inte driftkostnaderna för isbanan skall bli orimligt höga. Projektering måste ske och bygglov erhållas för byggnad/byggnader med tekniska installationer, drift- och personalutrymmen. Investeringsutgiften för en tillkommande konstisbana uppgår till ca 10 mnkr och driftkostnaden för stadsdelsnämnden ökar med ca 1,5-2,0 mnkr per år. Upprustningen av parken försenas närmare ett år. Ett nytt genomförandebeslut måste fattas av gatu- och fastighetsnämnden och finansiering av de ökade kostnaderna måste ske genom

omfördelning i nämndens budget kommande år om inte en total omprövning av programmet för Vasaparkens upprustning skall göras.

Alternativ 3

Pågående upphandling kompletteras genom att kylslingor läggs ned under en mindre hårdgjord yta (för parkteatern) intill konstgräsplanen. Den kompletterade upprustningen av parken genomförs i huvudsak enligt gällande tidplan för alternativ 1. Installation av kylaggregat m.fl. tekniska faciliteter för konstisbanan prövas i kommande budgetarbete för genomförande år 2005 eller senare.

Förberedelse för en ca 625 m² stor isbana görs inom ramen för pågående upphandling, vilket innebär en merkostnad om ca 0,8 mnkr i anläggningskostnader under året. Tillkommande teknisk utrustning installeras i ett senare skede då de finansiella förutsättningarna föreligger. Projektering och bygglov för en något mindre servicebyggnad än i alternativ 1 tillkommer. Till dess detta har genomförts har allmänheten tillgång till en naturisbana på konstgräsplanen. Härefter kan det också bli en mindre konstisbana (något större än Medborgarplatsens bana på ca 500 m²). Den totala tillkommande investeringsutgiften för konstisen på denna yta uppgår till ca 5 mnkr och den ökade driftkostnaden för stadsdelen uppgår då till ca 0,5 mnkr per år. Nuvarande tidplan för Vasaparkens upprustning kvarstår, men den mindre konstisbanans driftstart kommer senare. Beslut om utökning av entreprenaden som beredskap för en kommande konstisbana kan fattas av kontoret enligt gällande delegation, medan nämnden får ett nytt förslag till genomförande för resterande anläggningsdelar när detta blir aktuellt. Möjlighet finns också att utöka den föreslagna konstisytan till ca 800 m². Konstisytan kan också kompletteras med spolning av naturis på konstgräsplanen, vilket skulle ge en total isyta på maximalt 3550 m².

Samråd och riskanalys

Kontoret har tillsammans med Norrmalms stadsdelsförvaltning och idrottsförvaltningen haft ett samråd där för- och nackdelar med en konstfrusen isbana under konstgräset diskuterades. Erfarenheten av liknande anläggningar är begränsad. Den enda planen av detta slag i Stockholm är Zinkensdamms IP och den byggdes för ca 15 år sedan. Den har också en helt annan typ av gräs som är mera som en slät grön matta. Man har svårigheter att få bra iskvalitet, banan är mycket skötselintensiv och man har även problem med ismaskineriet.

Att anlägga en konstisbana under konstgräset i Vasaparken är att betrakta som ett försöksprojekt med de osäkerheter som detta medför, när det gäller drift och investering. Kontoret kan inte garantera att man får en bra anläggning varken vinter eller sommar, eftersom erfarenheten av liknande banor är starkt begränsad. Den konstgräs/konstisbana som har anlagts i Norge (Drammen) och som fungerar bra har andra klimatförutsättningar. Den ligger på en idrottsplats och sköts av välutbildad personal.

Att anlägga konstgräsyta i en park som är obemannad är i sig en risk eftersom man inte vet vilken eventuell skadegörelse som kan komma att ske. Konstgräset är ett

försök att tillskapa en slitagetålig utseendemässigt attraktiv yta i en park där man har en väldigt hårt utnyttjad naturgräsyta som inte klarar slitaget. Att i detta läge göra försök både med konstgräs och konstis i kombination medför betydande ekonomiskt och funktionellt risktagande.

Att anlägga kylslingor under en hårdgjord yta som i alternativ 3 är beprövad teknik och torde inte innebära några tekniska risker för den framtida funktionen.

Enligt tidigare beslut i stadsdelsnämnden (2003-02-20) skriver man följande: *"En upprustning av Vasaparken medför ökade driftkostnader för stadsdelen. Idag erhåller Norrmalms stadsdelsnämnd för år 2003 25,2 mkr från kommunfullmäktige, utgifterna för den fysiska verksamheten som parker, städning, etc. blir 32,7 mkr för innevarande år. Mot bakgrund av detta har en översyn påbörjats på stadsledningskontoret av hur fördelningsnyckeln för den fysiska verksamheten ser ut för stadsdelarna **Denna översyn kommer rimligtvis leda till att ersättningen betalas ut för faktiska kostnader.** Nämnden anser därför att det kommer att vara möjligt att med egen finansiering klara ökade driftkostnader för Vasaparken, även för den konstfrusna isbanan."*

I beslut från stadsdelsnämnden 2004-01-22 uppdrar man till sin förvaltning *"Att kontakta gatu- och fastighetskontoret så att en upphandling snarast kan påbörjas för byggnation av konstfrusen isbana i Vasaparken."* Man är beredd att ta på sig driftkostnader för konstisytan i storleksordningen 1- 1,5 mnkr per år.

I samma skrivelse står också följande: *"Norrmalms stadsdelsnämnd anser att driften av isbanan på Kungsträdgården är en fråga för hela staden och ej enbart för Norrmalms stadsdelsnämnd."* Stadsdelsnämnden uppdrar åt stadsdelsförvaltningen att redovisa *"...ett ärende om isbanan på Kungsträdgården som innebär en framställan till kommunstyrelsen om att anläggningen överförs till central förvaltning."* I annat fall kommer stadsdelsnämnden att prioritera driften av isbanan i Vasaparken framför verksamheten i Kungsträdgården. Dessa senare synpunkter framförs också i skrivelsen från (kd)

Kontorets förslag/synpunkter

Upprustningen av Vasaparken har planerats ske inom en ekonomisk ram om ca 21 mnkr med ett bidrag från idrottsnämnden om 5 mnkr och en finansiering i övrigt med anslag från exploateringsanslaget för Sabbatsbergsområdet och resterande inom gatu- och fastighetsnämndens ordinarie parkupprustningsanslag. En prioritering har skett mellan många olika önskemål, däribland anläggandet av en konstisbana. En avvägning har också gjorts mot önskemål om upprustningar inom andra stadsdelar innan genomförandebeslutet fattades i gatu- och fastighetsnämnden. Om man nu önskar genomföra anläggandet av en ny konstisbana i Vasaparken enligt alternativ 2 ovan innebär detta att man antingen måste avstå från andra upprustningsåtgärder i denna park eller omprioritera planerade investeringar i inner- eller ytterstad nästa år, då nämndens investeringsutrymme inom park- och väghållning är mycket begränsade. Detta medför att projekt, som enligt kontorets uppfattning är angelägnare än denna konstisbana måste

senareläggas. Problemet med konstisbanan är naturligtvis den stora investeringen och de höga driftkostnaderna förutom de tekniska riskerna.

Ytterligare en komplikation är stadsdelsnämndens synpunkter på Kungsträdgårdens isbana, som efter nyligen genomförda ombyggnader och upprustningar nu fungerar bra. Kontoret anser att det vore beklagligt om isbanan stängdes, men är medvetet om att drift av isbanor ligger utanför gatu- och fastighetsnämndens ansvarsområde.

Alternativ 3 ovan är en kompromiss, som innebär att parkupprustningen kan genomföras programenligt nu och att man för en mindre tilläggskostnad skapar förutsättningar för en eventuell framtida konstisbana (om än på en mindre yta). Eftersom denna yta blir hårdgjord finns det inga tekniska risker att kombinera den med konstis. Nackdelen är naturligtvis att användningsområdet av en mindre yta är begränsad.

Eftersom det numera finns ett starkt politiskt önskemål att anlägga en stor konstfrusen isbana i Vasaparken och under förutsättning att några tillkommande driftkostnader inte drabbar gatu- och fastighetsnämnden vill kontoret inte motsätta sig en inriktning enligt alternativ 2.

Idrottsnämnden beslöt den 23 mars 2004 att godkänna förvaltningens förslag till remissyttrande.

Reservation anfördes av *Alf T. Samuelsson* (kd), *bilaga 1*.

Idrottsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 9 januari 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen konstaterar att det är de två första alternativen i skrivelsen som i första hand berör nämnden och förvaltningen. Förvaltningen bedömer att det tredje alternativet är en fråga för staden centralt att besluta om. Det fjärde alternativet bedömer förvaltningen som mindre lämpligt då förvaltningen anser att om staden beslutar om och genomför en investering bör också drift- och skötselansvaret vara fastlagt innan investeringen genomförs.

Vasaparken och Kungsträdgården är i gällande detaljplan parkmark, varvid investeringsansvaret åvilar gatu- och fastighetsnämnden medan Norrmalms stadsdelsnämnd ansvarar för drift och skötsel. Enligt gällande reglemente kan förvaltningen inte ta över driften av isbanan i Kungsträdgården eller åta sig driftansvaret för någon isbana belägen i parkmark. Förvaltningen har ej heller några ekonomiska möjligheter i nuvarande driftbudget att klara ett dylikt åtagande.

I utgångsläget för verksamheten för 2004 har idrottsnämnden ett underskott om c:a 5 mnkr i driftbudgeten sedan bland annat Djurgårdens IF Fotbollförening lämnat Stadion och flyttat till Råsunda. Ett övertagande av driften av Kungsträdgårdens och/eller Vasaparkens konstfrusna isbanor skulle ytterligare öka driftunderskottet.

Dessutom innebär ett eventuellt övertagande av driftansvaret en ny och principiellt viktig förändring av idrottsnämndens ansvarsområde, som skulle kunna få betydande

konsekvenser. Enligt nuvarande gränssnitt ansvarar stadsdelsnämnderna för drift och skötsel av parkmarken och dess innehåll, såväl Kungsträdgården som Vasaparken är parkmark i gällande detaljplaner.

Förvaltningen ser det som positivt att parkerna öppnas upp för spontant idrottande t.ex. skridskoåkning. Det stämmer helt med det idrottspolitiska program som kommunfullmäktige antog 2001 och där det bland annat uttalas att idrott för barn skall kunna bedrivas i enkla former i barnens närområde. Förvaltningen har inget att erinra mot att en konstfrusen isbana anläggs i Vasaparken under förutsättning att förvaltningen inte drabbas av några investerings- och/eller driftkostnader. Förvaltningen vill även informera nämnden om att idrottsnämnden under 2003 fattade beslut om att bidra till Vasaparkens upprustning genom att anvisa 5 mnkr för anläggande av en 7-manna konstgräsfotbollsplan i parken.

Förvaltningen föreslår att idrottsnämnden avslår de i skrivelsen föreslagna alternativen om att idrottsnämnden dels tar över driften för isbanan i Kungsträdgården, dels tar på sig driften för en isbana i Vasaparken.

Norrmalms stadsdelsnämnd beslöt den 25 mars 2004 att godkänna förvaltningens förslag till remissyttrande.

Särskilt uttalande gjordes av *Jan Valeskog m.fl. (s)*, *Hans Enroth (v)* samt *Ulla Dahl (mp)*, bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av *Inge-Britt Lundin m.fl. (fp)*, *Sebastian Cederschiöld m.fl. (m)* samt *Anders Broberg (kd)*, bilaga 1.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 15 mars 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Inledningsvis vill stadsdelsförvaltningen redogöra för omständigheterna av teknisk natur som ger förutsättningarna för drift och finansiering av isbanorna i Kungsträdgården respektive den planerade konstfrusna isbanan i Vasaparken.

Driftskostnaden är enligt uppgift från idrottsförvaltningen lägre för isbanan i Kungsträdgården än vad den blir för en ny konstfrusen isbana i Vasaparken. Drifter av kungsträdgårdens isbana kommer att kosta mellan 1,5 och 2 miljoner kronor per år. Osäkerheten kring driftskostnaden beror bland annat på, att en i väsentliga avseende liknade och därmed jämförbar anläggning saknas. Den beräknade driftskostnaden för isbana baseras på de grundläggande funktioner som anläggningen enligt idrottsförvaltningen kräver. Toalett och omklädningsutrymmen för allmänheten är inte inkluderade. Offentliga toaletter finns redan i parken och besökare till isbana bedöms kunna sköta eventuellt ombyte i hemmet.

När kylanläggning etableras under konstgräset kommer den att hamna längre ner i marken än vad som normalt är fallet för konstisanläggningar. Detta medför hög energiförbrukning för att hålla isen frusen. Gällande pris för energi till Kungsträdgårdens isbana har varit utgångspunkt för den energikostnad som beräknats för Vasaparkens nya anläggning. Hänsyn har inte tagits till eventuella förändringar i årsmedeltemperaturen eller till variationer i energipriset.

Att anlägga en konstfrusen isbana i Vasaparken medför risk för fler skador både på konstgräs och underliggande kylanläggning i samband med etablering och skötsel av isen. Det beror enligt idrottsförvaltningen på svårigheten att köra ismaskiner med någon större precision. Gränsdragningen mellan stadsdelsnämndens och gatu- och fastighetsnämndens ansvar för denna typ av skador behöver klargöras inför driftstarten av Vasaparkens nya isbana.

Kostnaden för reparation av eventuella skador ingår inte i den beräknade budgeten för isbanans drift/ underhåll. Det kan inte heller uteslutas att en skada på isbanan förkortar eller omintetgör nyttjandesäsongen om förutsättningarna för reparationer råkar vara ogynnsamma, t.ex. beroende på väderlek eller om tillgången på hantverkare med fackkunskap är bristfällig.

Gatu- och fastighetskontoret undersöker nu vilka lämpliga tekniska lösningar som kan bli aktuella för anläggandet av den konstfrusna isbanan i Vasaparken.

Det är oklart om medelstillelningen för gatu- och parkskötsel inom stadsdelen påverkas om stadsdelen skulle avhända sig ansvaret för driften av isbana i Kungsträdgården. Nettoeffekten av en sådan förändring kan därför inte med säkerhet fastställas.

Stadsdelsförvaltningen kan sammanfattningsvis inte bedöma i vilken grad som ett eventuellt övertagande av Kungsträdgårdens isbana från idrottsnämnden skulle möjliggöra driften av en ny konstfrusen isbana i Vasaparken. Något intresse av detta från idrottsnämndens sida har inte heller kommit till stadsdelsförvaltningens kännedom varför förslaget inte framstår som ett verkligt alternativ.

Idag har stadsdelsnämnden ekonomiskt ansvar för driften av kungsträdgården, inklusive isbana, gatu- och fastighetsnämnden ansvarar för investeringar i parken medan intäkterna från evenemangen kommer Kungsträdgården Park & Evenemang till del. Systemet skapar komplikationer när stadsdelsnämndens ansvar inte åtföljs av motsvarande inflytande över parkens användning och att medelstillelningen inte står i proportion till detta ansvar.

Stadsdelsförvaltningen bedömer det förslag intressant som innebär att staden centralt tar över driften för isbanan i Kungsträdgården för att sedan överlåta driften och skötseln för såväl isbanan som park till Kungsträdgården Park & evenemang AB. Bolaget ansvarar idag för alla arrangemang i Kungsträdgården. Detta leder dock inte till någon heltäckande finansieringsmöjlighet för driften av en ny isbana i Vasaparken.

Gatu- och fastighetsnämnden har villkorat finansieringen av en ny isbana i Vasaparken så att stadsdelsnämnden även fortsättningsvis ska driva Kungsträdgårdens isbana. Det är därför inte i dagsläget möjligt för nämnden att avsäga sig ansvaret för Kungsträdgårdens isbana.

Övergripande sett anser stadsdelsförvaltningen att finansieringen av större anläggningars underhåll, som konstfrusna isbanor, är exempel på frågor som skall samlas i staden om behovet av dessa anläggningar kan ses i större perspektiv, där kommunens samlade efterfrågan och utbud på servicen skall fungera vägledande för prioriteringar och beslut.

Förutsatt att ett positivt beslut fattas angående stadsledningskontorets föreslagna fördelningsnycklar för stadsmiljöområdet så finns det förutsättningar för stadsdelsnämnden att finansiera drifter av både kungsträdgårdens befintliga och Vasaparkens nya konstfrusna isbana. Det bör därmed inte finnas någon risk för att Vasaparkens nya isbana inte kan tas i drift.

RESERVATIONER M.M.

Idrottsnämnden

Reservationen av Alf T. Samuelsson (kd) är av följande lydelse.

Förslag till beslut

1. Låt kommunstyrelsen avgöra hur finansiering av isbanor i Norrmalm ska ske
2. samt att därutöver anföra

Socialdemokraterna gick till val med ett löfte om en isbana i Vasaparken. Trots det hände ingenting, tvärtom ströks isbana från upprustningsprogrammet för Vasaparken. Eftersom kristdemokraterna arbetat för en upprustning av Vasaparken som gör den attraktivare för alla boende, och för att hjälpa socialdemokraterna på traven, har vi i vår skrivelse lyft fram flera olika finansieringsmöjligheter. I vårt budgetalternativ har vi dessutom finansierat driften av en isbana så väl i Kungsträdgården som i Vasaparken. Vilket finansieringsalternativ som nu är det bästa måste vägas samman av staden centralt. Därför är det bättre att låta kommunstyrelsen göra en samlad bedömning och avgöra hur driften av en isbana i Vasaparken ska finansieras.

Norrmalms stadsdelsnämnd

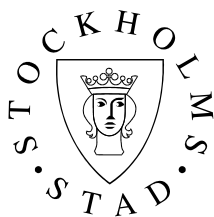
Särskilt uttalande av Jan Valeskog m.fl. (s), Hans Enroth (v) samt Ulla Dahl (mp) är av följande lydelse.

Vi delar förvaltningens bedömning att förutsättningar förbättrats vad gäller möjligheterna att sköta två konstfrusna isbanor i stadsdelen om anslagen för den fysiska verksamheten ökar i enlighet med nu liggande förslag. Tills vidare bör därför processen med utveckling av aktivitetsparken i Vasaparken fortsätta med en utbyggnad av en konstfrusen isbana samtidigt som nämnden fortsätter att driva den konstfrusna isbanan i Kungsträdgården. Nämnden utesluter dock inte att den principiella frågan åter kan tas upp om vem som skall svara för en idrottsanläggning som nyttjas av boende i hela staden och i mindre omfattning av boende på Norrmalm.

Särskilt uttalande av Inge-Britt Lundin m.fl. (fp), Sebastian Cederschiöld m.fl. (m) samt Anders Broberg (kd) är av följande lydelse.

Det är bra att våra krav om en konstfrusen isbana i Vasaparken förhoppningsvis kommer att bli verklighet. Det är också bra att Norrmalm troligen kommer att ha ekonomiska möjligheter att svara för driften av isbanan.

Vi är dock rädda för att vi nu kommer att fatta beslut utan att egentligen veta om vi verkligen får de ekonomiska resurserna vi behöver för att kunna driva båda isbanorna. Det vore därför bra om vi lämnade öppet för en ev. kommande diskussion om vilken huvudman som skall ansvara för driften av isbanan i Kungsträdgården om Norrmalm inte ges tillräckliga ekonomiska resurser.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2001:73

2001:73

Motion av Viviann Gunnarsson (mp) om isbana på Norra Latins skolgård

Norra latins skolgård är i dag en ödslig grusad plan som sällan används. I denna del av staden kan behövas mer liv och rörelse.

Stockholms stad behöver profilera sig mer som en stad där det finns möjligheter till roliga sysselsättningar även vintertid. Exempel finns i utlandet bl.a. i Bryssel som har ett antal ispalats och konstfrusna isbanor. Dessa anläggningar används såväl av barn som av tonåringar och vuxna av många olika nationaliteter. Flera anläggningar har musik och försäljning av choklad samt undervisning i konståkning.

I Stockholm är i regel isbanorna upptagna av olika lag som tränar bandy eller ishockey. Nu för tiden spolas inte heller isbanor i samma utsträckning som tidigare. Isbanan i Kungsträdgården är därför ofta fylld till trängsel av åkare som bara vill åka för nöjes skull.

Norra Latins skolgård är stor och skulle lämpas sig ypperligt för en anlagd skridskobana vintertid. Den skulle kunna göras än mer attraktiv om där erbjöds skridskoskola och det fanns tillgång till servering.

Jag föreslår att fullmäktige beslutar att

1. ge Idrottsnämnden i uppdrag att i samarbete med Norrmalms stadsdelsnämnd närmare studera möjligheterna att anlägga en skridskobana på Norra Latins skolgård i enlighet med förslaget i motionen
2. ge Idrottsnämnden i uppdrag att i samarbete med lämplig förening anordna skridskoskola på en ny skridskobana på Norra Latins skolgård.

Stockholm den 3 december 2001

Viviann Gunnarsson

Stockholm 17 december 2003

Till Kommunstyrelsen

KONSTFRUSEN ISBANA I VASAPARKEN

Det folkliga engagemanget för en konstfrusen isbana har varit stort. Det visar de namninsamlingar som drogs igång av Jan Valeskog, socialdemokraternas gruppleddare i Norrmalms stadsdelsnämnd, och tidningen Vi i Vasastaden. Det efterföljande rådsrådet om Vasaparkens framtid engagerade många medborgare. Trots vallöften från socialdemokraterna blev det ingen isbana. Gatu- och fastighetskontoret var beredd att investera i en anläggning förutsatt att Norrmalms stadsdelsnämnd kunde garantera medel för driften.

Med ansvar för en isbana i Kungsträdgården vågar stadsdelnämnden inte garantera driften för ytterligare en isbana. Därmed beslöt gatu- och fastighetsnämnden att inte bygga någon isbana i Vasaparken.

Detta har återigen väckt det folkliga engagemanget. Robert Bryhn, medborgare i Vasastan, har tagit initiativ och startat en namninsamling med krav om att en isbana ska anläggas när Vasaparken rustas upp. Till dags dato har nästan 3 000 personer skrivit på uppropet. Han har även satt upp en hemsida: <http://hem.bredband.net/vasaparken/>.

En konstfrusen isbana i Vasaparken är mer angelägen än den i Kungsträdgården. Många barn bor runt omkring Vasaparken, fler skolor nyttjar ofta Vasaparken för gymnastiklektioner, och ungdomslag tränar och tävlar där.

Snart går ”sista chansen” för en konstfrusen isbana i Vasaparken. Till våren startar arbetet med att konstgräs. Om inte en isanläggning samtidigt installeras kommer det säkerligen att gå många, många år innan frågan kan aktualiseras på nytt. Det är därför oerhört angeläget att omgående finna ett sätt att klara driften för en isbana i Vasaparken och därmed få även den installerad under våren.

Det finns flera vägar att välja:

1. Idrottsnämnden tar över driften för isbanan i Kungsträdgården så att Norrmalms stadsdelsnämnd får möjlighet att driva en isbana i Vasaparken.

2. Idrottsnämnden tar på sig driften för en isbana i Vasaparken.
Staden centralt tar över driften för en isbana i Vasaparken.
En konstfrusen isbana installeras i Vasaparken men tas inte i bruk
förrän driftsfrågan har fått en lösning.

För att citera den eniga stadsdelsnämndens yttrande över upprustningen i Vasaparken:

”Frågan om upprustningen har engagerat tusentalsboende på Norrmalm liksom Norrmalms stadsdelsnämnd...

Nämnden kan dock inte acceptera att en omfattande upprustning sker utan att vinteraktiviteter möjliggörs på det sätt som medborgarna och nämnden tidigare uttryckt, bland annat i genomfört rådslag. Det vore ett historiskt misstag att inte genomföra en investering som innebär att Norrmalms omkring 9 000 barn och ungdomar får tillgång till en plats för skolidrott och fritidsaktiviteter även vintertid. Tidsmässigt omfattar denna period 4-5 månader per år. Stadsdelen saknar idag i princip helt utbud av enkla anläggningar för sport och fritid utomhus. Det gör den unik i staden på beklagligt sätt och det är oacceptabelt. Barn och ungas behov av rörelse och motion utomhus är viktig och sådana möjligheter bör finnas i stadens samtliga stadsdelar.

Vi föreslår att staden skyndsamt försöker hitta en lösning för att möjliggöra en konstfrusen isbana i Vasaparken.

Stockholm 17 december 2003

Anders Broberg

Fullmäktigeledamot för kristdemokraterna

Ewa Samuelsson

Gruppledare för kristdemokraterna